

tågen for at supplere de meget tarvelige Bestemmelser, der fandtes om det 50aarige Forpægtningsforhold.

Fischer: Jeg skal tillade mig at knytte et Par Bemærkninger til de Udtalelser, der ere fremkomne fra det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn (Madvig) med Hensyn til hvad jeg før yttrede. Det ærede Medlem kom ganske nylig atter ind paa en yderligere Forklaring og Udvikling af nogle af mine Ytringer, men denne skal jeg ikke nu gjenneengaa i det Enkelte, men kun tillade mig den almindelige Bemærkning, at jeg ikke vedsender mig som min den yderligere Forklaring af mine Ytringer, som det ærede Medlem gav; dermed skal jeg for Diebliffet lade dette Punkt her. Det ærede Medlem har imidlertid tillige overfor mig gjort opmærksom paa, at jeg havde gjort mig skyldig i en ganske mærkelig Selvmodsigelse, idet jeg paa den ene Side ved at anføre statistiske Data havde godtgjort, at Selveietendommen var i ret god Fremgang, medens jeg paa den anden Side havde opstillet den Paaastand, at den Agitation, der var bleven reist, var en Hindring for Selveietendommens Fremme, idet den holdt Kjøberne tilbage, om den end drev Sælgerne frem paa Markedet. Dertil skal jeg tillade mig at bemærke, at de statistiske Oplysninger, som jeg før gav, benyttende mig af den Udvalgsbetænkning, som forelaa her i sidste Samling, gaa langt tilbage i Tiden — det er jo i det Hele taget Statistikkens Lov at komme bagefter — idet det er en lang Aarvække, hvorover man her maa se tilbage, medens den Agitation, der nu er bleven sat i Gang, er yngre end disse statistiske Data. Disse to Ting staa derfor særffilt ved Siden af hinanden, og det ærede Medlem kan ikke bruge Resultaterne fra den ældre Periode med Hensyn til Virkningen af den Agitation, som nu har fundet Sted; de statistiske Oplysninger slippe nemlig omtrent ved den Tid, da den sidste Agitation netop er begyndt. — Et andet væsentligt Spørgsmaal, som blev berørt af det ærede Medlem, skal jeg ogsaa tillade mig at omtale, nemlig det, hvorvidt jeg har benyttet den Udvalgsbetænkning rigtig, som blev afgiven her i Fæstefagen i forrige Samling,

og hvorvidt jeg har fortolket den Afstemning ret, som da fandt Sted i dette Thing. Det ærede Medlem for 1ste Kredts mente, at jeg i saa Henseende havde gjort mig skyldig i en Feiltagelse, idet Thinget kun havde udtalt, at den lovgivende Magt havde Berettigelse til at ordne det nævnte Spørgsmaal ved Lov. Naar man kun læser de Bogstaver, der staa i, hvad der da vedtoges, uden at tage noget Hensyn til de Omstændigheder, under hvilke de bleve vedtagne her i Thinget, ja, saa har det ærede Medlem utvivlsomt Ret. Men jeg vil dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, naar man forkaster et Lovforslag, fordi man ikke finder, at det indeholder en heldig ny Ordning af det paagjældende Forhold, da pleier man ellers ikke tillige dertil at knytte den Bemærkning, at den lovgivende Magt forbeholder sig Ret til at lovgive i denne Sag. Lad os antage, at der forelaa os et Forslag til en Lov om Postvæsenet, som Thinget ikke vilde gaa ind paa; hvad gjør det saa? Det forkaster uden videre Forslaget, men vedtager ikke tillige en Beslutning, der lyder saaledes: „idet Thinget maa have Lovgivningsmagts Ret til at give Love om Postvæsenet, gaaer det over til den næste Sag paa Dagsordenen.“ Heraf vil man tydeligt kunne slutte, at, naar Thinget lægger et Lovforslag, med hvilket det ikke er tilfreds, tilside under de Former og med en saadan Udtalelse som den, hvormed man lagde Forslaget i Fæstefagen tilside ifjor, da betyder det noget Andet, end at den lovgivende Magt blot vil sige, at den i Fremtiden kan tage denne Sag i sin Haand; det betyder aabenbart tillige en Tilkendegivelse af en vis Tankeretning hos Thinget. Saaledes har jeg opfattet Sagen, og jeg troer, at man ved nøiere Overveelse af, hvad der skete, maa give mig Ret hert.

Madvig: Jeg gjorde før navnlig opmærksom paa, at det ærede Medlem, dengang da han havde omtalt Manglen paa Kjøbere, slet ikke havde imødegaaet, hvad Finansministeren havde sagt om, at der var visse Godser, paa hvilke man aldeles ikke kunde tale om Kjøbere, fordi der paa dem var en bestemt Uvillie til overhovedet at sælge. Det var navnlig denne Mobsætning, som jeg før